

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 605/2013

2013 m. birželio 12 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1185/2003 dėl ryklių pelekų pašalinimo laivuose

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

(1) Tarybos reglamente (EB) Nr. 1185/2003 ⁽³⁾ nustatyti bendrieji draudimai, susiję su „ryklių pelekų pašalinimo“ praktika, kai ryklių pelekai yra pašalinami, o likusi ryklio dalis yra išmetama į jūrą;

(2) dėl gyvenimo ciklo ypatumų, konkrečiai, lėto augimo, vėlyvos brandos ir mažo jauniklių skaičiaus žuvims, priklausančioms plokštėtažiurnių rūšių taksonui, įskaitant ryklius, rajas ir rombines rajas, poreikvojimas paprastai

turi labai didelį poveikį, nors ne visų rūšių biologinis produktyvumas vienodas. Apskritai paskutiniaisiais metais neįtikėtinai išaugus ryklių produktų, visų pirma ryklių pelekų, paklausai, kai kurių populiacijų ryklius imta intensyviai žvejoti – taip pat tai daro su valstybės narės vėliava Sąjungos vandenyse ir Sąjungai nepriklausančiuose vandenyse plaukiojantys laivai – ir joms iškilę didelė išnykimo grėsmė;

(3) ryklių pelekai nėra tradicinė Europos patiekalų sudėtinė dalis, tačiau rykliai yra būtina Sąjungos jūrų ekosistemos dalis. Todėl jų valdymas ir apsauga, taip pat apskritai tvariai valdomo žvejybos sektoriaus skatinimas, atitinkantis aplinkos ir sektoriuje dirbančių žmonių interesus, turėtų būti prioritetas;

(4) iš dabartinės mokslinės informacijos, paremtos išnagrinėtu sužvejotų ryklių kiekiu, paprastai matyti, kad daugeliui ryklių rūšių iškilę didelė grėsmė, nors ne visų rūšių ar netgi skirtingose jūrų zonose esančių tų pačių rūšių padėtis yra vienoda. Tarptautinės gamtos išsaugojimo sąjungos (angl. IUCN) duomenimis daugiau nei 25 % visų pelaginių ryklių rūšių, iš kurių daugiau nei 50 % yra dideli okeaniniai pelaginiai rykliai, yra iškilusi grėsmė. Pastaraisiais metais pagal Sąjungos teisės aktus ar regioninių žvejybos valdymo organizacijų draudžiama gaudyti, laikyti laive, perkrauti ar iškrauti vis daugiau rūšių ryklių;

(5) melsvieji rykliai (lot. *Priconace glauca*), kuriuos IUCN priskiria nykstančioms rūšims, ir atlantiniai pilkšvieji rykliai (lot. *Isurus oxyrinchus*), kuriuos ji priskiria pažeidžiamoms ryklių rūšims, šiuo metu yra pagrindinės Sąjungos laivyno gaudomos rūšys – apie 70 % deklaruotų iškraunamų ryklių sudaro melsvieji rykliai. Tačiau Sąjungos vandenyse ir Sąjungai nepriklausančiuose vandenyse taip pat gaudomos ir kitos rūšys, įskaitant kūjaryklius ir floridinius šilkinius ryklius, kurios prisideda prie ekonominio žuvininkystės gyvybingumo;

⁽¹⁾ OL C 181, 2012 6 21, p. 195.

⁽²⁾ 2012 m. lapkričio 22 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2013 m. birželio 6 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 167, 2003 7 4, p. 1.

(6) Reglamentu (EB) Nr. 1185/2003 šiuo metu leidžiama valstybėms narėms išduoti specialiuosius žvejybos leidimus, suteikiančius teisę apdoroti ryklius laive, ryklių pelekus pašalinant nuo jų kūno. Siekiant užtikrinti ryklio pelekų ir jo kūno svorio atitiktį, nustatytas peleko ir karkaso santykis. Taikant peleko ir karkaso santykį, kyla didelių kontrolės ir reikalavimų laikymosi užtikrinimo sunkumų. Tokio santykio naudojimas yra nepakankamas panaikinti geriausios žuvies atrinkimo praktiką ir dėl skirtingų pelekų pjovimo būdų ir skirtingų rūšių ryklių pelekų dydžio ir svorio skirtumų tokio santykio naudojimas galėtų sudaryti galimybes pelekus šalinti taip, kad tai liktų nepastebėta. Po apdorojimo operacijų ryklių pelekai ir kūnai gali būti iškraunami skirtinguose uostuose. Tokiomis aplinkybėmis tampa sunku rinkti duomenis, *inter alia*, nustatyti rūšis ir populiacijos struktūrą, kuriais grindžiamos mokslinės konsultacijos dėl žvejybos apsaugos ir valdymo priemonių;

(7) atsižvelgiant į 1999 m. Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) priimtą Tarptautinį veiksmų planą, skirtą ryklių ištekliams išsaugoti ir valdyti, Sąjunga turėtų priimti visas reikalingas priemones dėl ryklių išsaugojimo ir sumažinti sužvejotų ryklių atliekas ir išmetamų į jūrą dalių kiekį. 2009 m. balandžio 23 d. Taryba savo išvadoje patvirtino Sąjungos bendrą metodą ir konkrečius tikslus, kaip tai nurodyta 2009 m. vasario 5 d. Komisijos komunikate dėl Europos bendrijos veiksmų plano, skirto ryklių ištekliams išsaugoti ir valdyti. Taryba taip pat paragino Komisiją atkreipti ypatingą dėmesį į ryklių pelekų pašalinimo klausimą ir kuo greičiau pateikti pasiūlymą dėl Reglamento (EB) Nr. 1185/2003 dalinio pakeitimo, visų pirma dėl jame numatytų nukrypti leidžiančių nuostatų ir su jomis susijusių sąlygų;

(8) Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetas (angl. STECF) pripažįsta ryklių pelekų pašalinimo problemą ir kviečia ją be išimties spręsti, siūlydamas, kad visos plokštėtažiaunių rūšių žuvis turėtų būti iškraunamos su nuo jų kūnų nepašalintais pelekais ir (arba) sparnais;

(9) ryklių pelekų pašalinimo praktika vis dažniau svarstoma regioninėse žvejybos valdymo organizacijose. Be to, jų mokslinės įstaigos labiau linkusios pritarti tam, kad rykliai būtų iškraunami su nuo jų kūnų nepašalintais pelekais, pažymėdamos, kad tai – geriausias būdas užkirsti kelią pelekų pašalinimui ir palengvinti žuvų ištekliams įvertinti reikalingų duomenų rinkimą. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos nuo 2007 m. skelbiamose metinėse rezoliucijose dėl tvarios žuvininkystės, 2008 m. IUCN bendroje politikoje prieš pelekų šalinimą ir Susitarimo dėl žuvų išteklių peržiūros konferencijos 2010 m. posėdyje tautos paragintoms imtis priemonių, reikalaujančių, jog rykliai būtų iškraunami su nuo jų kūnų nepašalintais pelekais;

(10) 2010 ir 2011 m. Komisija, atlikdama reikalaujamą poveikio vertinimą, surengė viešas konsultacijas tam,

kad būtų surinkta informacija apie tai, kaip būtų tinkamiausia iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 1185/2003. Poveikio vertinime Komisija padarė išvadą, kad norint pasiekti bendrąjį ryklių išteklių išsaugojimo tikslą, tame reglamente turėtų būti numatyta, kad visi rykliai turi būti iškraunami su nuo jų kūnų nepašalintais pelekais;

(11) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1185/2003 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1185/2003 iš dalies keičiamas taip:

1. 2 straipsnio 3 punktą išbraukiamas.

2. 3 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„1a. Nepadarant poveikio 1 daliai, siekiant palengvinti sandėliavimą laive, ryklių pelekai gali būti iš dalies nupjaujami ir prilenkiami prie karkaso, tačiau iki iškrovimo nuo karkaso neatskiriami.“

3. 4 ir 5 straipsniai išbraukiami.

4. 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 straipsnis

Ataskaitos

1. Kai su valstybės narės vėliava plaukiojantys žvejybos laivai žvejoja, laiko laive, perkrauna arba iškrauna ryklius, vėliavos valstybė narė pagal 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1224/2009, nustatantį Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis (*), ir pagal 2011 m. balandžio 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 404/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 įgyvendinimo taisyklės (**), kasmet iki gegužės 1 d. pateikia Komisijai išsamią ataskaitą apie šio reglamento įgyvendinimą praėjusiais metais. Ataskaitoje apibūdinama vėliavos valstybės narės vykdyta stebėseną, kaip šio reglamento reikalavimų laikomasi jos laivuose Sąjungos vandenyse ir Sąjungai nepriklausančiuose vandenyse, ir nurodoma,

kokių reikalavimų laikymosi užtikrinimo priemonių ji ėmėsi neatitikties reikalavimams atvejais. Visų pirma, vėliavos valstybės narė pateikia visą šią informaciją:

- ryklių iškrovimų skaičius,
- atliktų patikrinimų skaičius, data ir vieta,
- nustatytų neatitikties reikalavimams atvejų skaičius ir pobūdis, nurodant visus susijusio (-ų) laivo (-ų) duomenis ir kiekvienu neatitikties atveju skirtas sankcijas, ir
- visi iškrovimai pagal rūšis (svoris/skaičius) ir pagal uostus.

2. Valstybėms narėms pateikus antrąją metinę ataskaitą pagal 1 dalį, Komisija iki 2016 m. sausio 1 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie šio reglamento taikymą ir tarptautinius pokyčius šioje srityje.

(*) OL L 343, 2009 12 22, p. 1.

(**) OL L 112, 2011 4 30, p. 1.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2013 m. birželio 12 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkė
L. CREIGHTON